

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Michaela Kalová**
Název diplomové práce: **Zwillingsformeln im Deutschen, Tschechischen und Englischen**

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jana Hofmannová, Ph.D.
Oponent diplomové práce: **Mgr. Jana Kusová, Ph.D.**

Vyjádření oponentky diplomové práce:

Michaela Kalová se ve své práci věnuje tématu z oblasti kontrastivní frazeologie a zabývá se konkrétně tzv. binomiály, tedy frazeologickými jednotkami sestávajícími zpravidla ze dvou slov (dle různých kritérií podobných), v češtině, němčině a angličtině. Cílem práce je provést jejich kontrastivní výzkum a zhodnocení jejich ekvivalence napříč danými jazyky. Současně se předkládaná práce věnuje zařazení binomiálů do výuky cizích jazyků, a sice na základě analýzy učebnic němčiny pro jazykové úrovně A1 až B1.

Autorka práci rozčlenila na teoretickou (kapitoly 1–4) a empirickou (rozsáhlá kapitola 5) část. Teoretická část práce vychází z kvalitní základní odborné literatury a jejím cílem je představit téma, dosavadní výzkum a definovat v empirické části užívanou terminologii. Tato část práce je přehledového a kompilativního charakteru a slouží k uvedení čtenáře do problematiky. Autorka zde průběžně uvádí své zdroje i motivaci k jejich volbě a citaci. Na konci každé teoretické podkapitoly by bylo vhodné zařadit vlastní stručné shrnutí a vyvození závěrů pro následující empirickou část práce. Tato část práce má logickou a přehlednou strukturu.

Navazující empirická část práce sestává ze tří relativně samostatných celků, které dle mého názoru netvoří zcela sourodý celek. Jedná se o analýzu německých, českých a anglických binomiálů, následnou analýzu pouze německých učebnic a závěrečnou ukázkou přípravy výuky se zařazením několika těchto frazeologických jednotek v němčině a angličtině. Do samotné lingvistické části práce, tedy do kontrastivního výzkumu binomiálů, autorka investovala nesmírné úsilí a množství času, což lze vysledovat především v „Anlage 1“, kde autorka předkládá podrobnou srovnávací analýzu korpusu sestávajícího z 271 binomiálů. Následuje analýza učebnic němčiny, a sice *Beste Freunde*, *Super!*, *Passt schon!* a *Wer? Wie? Was?*, nelogicky ale chybí odpovídající analýza učebnic angličtiny. V následující předkládané přípravě výuky opět figurují němčina i angličtina.

Ve výše zmiňované analýze německých, českých a anglických binomiálů nepovažuji za zcela zdařilé promísení prezentace různých typů ekvivalence dle Henschel (1993) a prezentace výsledků vlastního výzkumu, které znesnadňuje orientaci v textu (str. 37–55). Jak již bylo zmíněno výše, investovala autorka do lingvistické části výzkumu mnoho energie. Závěrečná prezentace výsledků pomocí textu, tabulek s příklady a grafů je sice zdařilá, ani zdaleka však nereflektuje všechna zjištěná fakta, která lze vysledovat v již zmiňované „Anlage 1“.

Analýza učebnic je provedena pečlivě a přináší nové poznatky. Vzhledem k zaměření lingvistické části výzkumu a následné přípravě je škoda, že do analýzy nebyly zahrnuty učebnice angličtiny.

Pro předkládané výukové materiály autorka zvolila skupinu binomiálů, které vyjadřují časové vztahy (frekvenci, délku). Tento výběr považuji za relevantní a pro výuku přínosný. Předkládané výukové materiály se snaží tyto frazeologické jednotky zprostředkovat induktivní metodou žákům 9. třídy. Po prezentaci tří dialogů učitelem mají žáci přiřadit k binomiálům jejich německá synonyma, poté český a anglický překlad. Odhlédneme-li od reálné komunikaci vzdáleného záměru, že má učitel hrát rozhovory, považuji přiřazování významů vzhledem k tématu za

poměrně obtížné. Překlad *ab und zu* jako *sem tam* není dle mého názoru zcela šťastný, mohl by svádět k lokální interpretaci (*hin und her*). Diskuzi v češtině by bylo vhodnější zařadit např. do evaluace, uprostřed nácviku nového jevu působí rušivě. Za pozitivní považuji srovnání s angličtinou.

Jazykově je práce na velmi dobré úrovni a vyskytuje se v ní pouze velmi málo chyb různého typu. Z formálního hlediska práce obsahuje všechny náležitosti, občas ruší záměna pomlčky za spojovník, systematicky se vyskytuje chybné umístění tečky za citátem uprostřed odstavce – citace zdroje by měla být zahrnuta do věty, aby byla zachována její struktura a přehlednost textu.

K práci s odbornou literaturou mám následující poznámky:

- Často citovaná publikace *DUDEN 11* (2002) chybí v seznamu literatury. Zdroj je ale na základě informací z textu práce snadno identifikovatelný, jedná se tedy o chybu z nepozornosti. Doporučuji také kvůli přehlednosti zopakovat citaci tohoto zdroje ze str. 34 u druhého sloupce „Anlage 1“.
- Seznam literatury doporučuji rozdělit na „Literaturverzeichnis“ a „Internetquellen“ (s formální citací dle URL – viz směrnice KNJ). Rozdělení zdrojů je tak přehlednější. Z tohoto důvodu také doporučuji citovat publikaci Glaboniat (2005) v části „Literaturverzeichnis“.

Otázky k obhajobě:

1. Wo wurde in den Lehrwerken nach den Zwillingsformeln gesucht? Wurden einige Teile präferiert?
2. Auf den Seiten 12–13 wird Gottsched zitiert. Handelt es sich hier um ein direktes Zitat oder wurde hier sekundär nach Fleischer zitiert?
3. Die folgenden Anmerkungen zur „Anlage 1“ sollen nur als Inspiration verstanden werden, da die Einschätzung der Äquivalenz der Phraseme in verschiedenen Sprachen nicht ganz objektiv sein kann. Äußern Sie sich bitte während der Verteidigung den Ihrer Meinung nach relevanten Punkten:
 - Nr. 29: Könnte hier für die Bedeutung 2 fürs Tschechische die Übersetzung „je to doma“ verwenden werden? Beeinflusst dies die Äquivalenz? Ähnlich auch bei Nr. 44 die Übersetzung „zadělanej“, bei 57 „snůška lží“, bei 78 „peníze dělají peníze“, bei 79 „vypíglovaný“, bei 85 „gratis“, bei 127 „na věky věků“, bei 243 „skrz naskrz“?
 - Warum werden bei Nr. 62 die Ausdrücke im Tschechischen und Englischen für NÄ gehalten? Auch bei Nr. 114.
 - Die Bedeutung von „aus Gnade und Barmherzigkeit“ (Nr. 84) lautet „aus Mitleid“. Bedeutet Ihre Übersetzung „od / ze srdce rád“ dasselbe? Warum wurde diese Übersetzung gewählt?
 - Sollte die Übersetzung von Nr. 171 nicht negativ sein?

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným pozitivům i negativům navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Datum: 11. 8. 2018

Podpis oponentky diplomové práce